

callidi hominis et prima^a nota. Semper terram, cuius naturam sortitur, respicit; acsi sine intermissione sua novissima cogitaret, secum rabidosa rodit murmura¹; beatum Bernardum simulans se in nullo ipsius a sanctitate distare mendoso^b apparatu figurat, cum tamen mores sui sint, omnibus esse infestum, singulis insultare, neminem diligere nisi qui cuncta agit ex suis nutibus, nemini eciam esse propicium nisi quem novit longa consuetudine suis moribus enutritum; quem vehementissime offenderet, si suo decreto contradixeris, si preter illius^c propositum in via sua fueris aliquid ingressurus; adeo et a moribus hominum alienus, quod illum vix nostro^d sub sidere genitum fas sit arbitrari, ymmo aut Hircanis in silvis inter tygres aut Yperboriis^e in montibus inter grifones procreatum propter innatam feritatem verisimiliter poteris estimare. Nunquam illi serena facies, ymmo iracunda tam de mane quam de vespere. Vox eius semper barbariem resonans, sermo armatus ad displicentiam inferendam et iniurias. Visus illius non clemencior est visu^f basilisci, nam videndo aut febrem infert aut minatur inferendam et adversa facie homines inspiciens horrore inficit quos horridus intuetur. Insuper bestia ingrata, nec solum ingrata, sed ingratitudinis ipsius prima et exemplaris perniciosissima turpido. Et ut faciamus summarium dum nullius reatus labe hunc credimus emunem, solum duorum illum fatemur expertem: primum quod nunquam cum supreme paupertatis inope mercatum inivit symoniace pravitatis, secundum quod nunquam illi, quem fortuna pignore^g destituit, pecuniam suam dedit ad usuram. Hic est ille Balhorn, quem ad impediendum sanctum unionis negotium una cum ceteris consortibus conquisitum de longinquo ad illius degradati curiam misit herus^h infernorum; hic est ille Malhorn, quem vere in mala hora sors nocencior de procuracionis vili officio in papaleⁱ tunc palacium ad aliquod fastigium provehendum^k adduxit; hic^l est inquam ille Barlhardus, cui hodie serviunt erratice claves ecclesie, que numquam nisi eo iubente paradisum claudunt

a) prima von erster Hand am Rand nachgetragen. b) mendosa cod. c) alius cod. d) nostrum cod. e) yperbariis cod. f) visui cod. g) pignori cod. h) herinis cod. i) papalem cod. k) festigium prouendum cod. l) Die Sätze hic est inquam . . . bis weiter unten circulo demonstrare sind so gut wie wörtlich in den Himmelsbrief übernommen worden.

1) Anspielung auf Persius, Sat. 3, 80 f. Obstipo capite et figentes lumine terram, Murmura cum secum et rabiosa silentia rodunt.